

# **Årsredovisning 2019**

Individ- och familjeomsorgsnämnden

# Innehållsförteckning

<b>1 Inledning</b> .....	<b>3</b>
<b>2 Viktiga händelser under året</b> .....	<b>3</b>
<b>3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag</b> .....	<b>5</b>
3.1 Människor möts i Borås .....	5
3.2 Ekonomi och egen organisation .....	5
<b>4 Nämndens verksamhet 1</b> .....	<b>7</b>
4.1 Resultat .....	7
4.2 Budgetavvikelse .....	10
4.3 Verksamhetsanalys .....	11
4.4 Verksamheten 2019 .....	15
4.5 Jämställdhetsperspektivet .....	15
<b>5 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser</b> .....	<b>16</b>
<b>6 Verksamhetsmått</b> .....	<b>17</b>
6.1 Individ- och familjeomsorg.....	17
<b>7 Investeringar</b> .....	<b>18</b>
7.1 Investeringar, årliga anslag .....	18
7.2 Investeringar som löper över flera år.....	18

# 1 Inledning

Individ- och familjeomsorgsnämnden har bestått av 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare. Nämnden har delegerat ansvar för beslutsfattande i vissa individärenden till utskott.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har under år 2019 ansvarat för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, unga vuxna, vuxna samt ensamkommande barn. Nämnden har även haft ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har ansvarat över två av Kommunfullmäktiges samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag gällande barn och unga i riskzonen samt ett särskilt samarbetsuppdrag gällande boendeprocessen. Samarbetsuppdragen har inneburit att nämnden vid behov har haft befogenheter att sammankalla berörda nämnder.

Nämnden har deltagit i arbetet med "Socialt hållbart Borås" där analysgrupp och flera arbetsgrupper har tagit fram en handlingsplan med flera nya insatser såsom enhet för kommunalt aktivitetsansvar(KAA-enhet) och utveckling av befintliga insatser såsom familjecentralernas föräldrastöd.

Ett förslag till boendeprocess har antagits av kommunfullmäktige i september och en arbetsgrupp har fortsatt att arbeta fram det fortsatta arbetet utifrån detta beslut.

Under 2019 har Individ- och familjeomsorgsnämnden arbetat med utveckling inom flera områden:

- Systemteoretiskt förhållningssätt för att genom förbättrad samverkan och helhetssyn ge bättre och effektivare stöd till barn, ungdomar och vuxna
- Digitalisering på olika sätt, taligenkänning och användning av skype för möten
- Få bra och samlade lokaler som förutsättning för en god verksamhet
- Samverkan såväl inom Borås stad som med andra huvudmän
- Utveckling av gemensam mottagningsenhet för Barn, unga och vuxna
- Utveckling av bedömningsinstrument för att underlätta bedömning av rätt insats
- Utveckling av den interna öppenvården och arbetet med rätt matchat stöd

## 2 Viktiga händelser under året

Ekonomi: Individ- och familjeomsorgsnämnden gjorde ett underskott med 22 081 tkr, främst beroende på köp av platser HVB 13-20 år, Familjehemsplaceringar samt Institutionsvård SOL vuxen.

Borås befolkning har växt under året och det har även märkts för nämndens olika verksamheter. Fler barn, unga men även vuxna har inneburit ökat antal anmälningar/ansökningar och behov av insatser.

Förvaltningens lokalproblem har fortsatt under 2019. Verksamheterna är inte samlade i samma fastighet vilket är försvårande för ett effektivt samarbete och utgör en kostnadsnackdel. Familjehemsenheten flyttade i årsskiftet 2018-2019 in i evakueringslokaler på Fabriksgatan 11 utifrån läckage och sprickor i Saturnusfastigheten. Dessutom har stora problem uppstått med läckage och ventilation i fastigheten på Stora Brogatan där stora delar av öppenvården har sina lokaler. Förvaltningens behov av en samlad

lösning med ändamålsenliga lokaler för verksamheten är en fortsatt viktig fråga att lösa.

Asylverksamheten har under året fortsatt omställningsarbetet till följd av minskat inflöde. Samtliga HVB (hem för vård eller boende) för denna målgrupp har avvecklats under 2019. Nämnden har blockförhyrda lägenheter för ett antal som kommit som ensamkommande och fått uppehållstillstånd. Unga asylsökande som har boende genom föreningen Agapes regi har stegvis minskat.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med den särskilda satsningen Förstärkt familjehemsvård genom utökat stöd till familjehemmen med hjälp av fler tjänster, förstärkt utbildning till familjehemmen, stöd för placerade barns skolgång och tandvård. Rekrytering av kontaktfamiljer, familjehem med flera uppdragstagare har utvecklats genom marknadsföring på sociala medier och andra sätt.

Ett drogfritt boende för klienter med beroende som varit i behandling har utretts och startats under hösten 2019.

Akutboendet har för första året 2019 även varit öppet under sommarhalvåret.

Den tidiga insatsen utan behovsprövat biståndsbeslut Origo har haft en väsentligt ökad tillströmning under året. Den interna öppenvården för barn och unga har även utvecklats med insatser som möjliggjort stöd till bredare målgrupper.

Yrkesresan, ett regionalt utvecklingsprogram, som erbjuder nya handläggare inom barn och ungdomsvården fortsatt kompetensutveckling har utvecklats ytterligare under 2019.




Satsning på systemteoretisk utbildning har även fortsatt. Detta för att hela individ- och familjeomsorgsförvaltningen ska få en gemensam systemteoretisk grund. Viktigt med kompetensutveckling hos medarbetarna som även bidrar till ökade möjligheter att behålla personal, det vill säga minskad personalomsättning samt ökad konkurrenskraft vid nyrekrytering.

Upphandling av Hem för vård- och boende, Vuxna och konsulentstödda familjehem har genomförts under året. Verksamheterna har påbörjat användning av ett webbaserat verktyg för förfrågning och urval i samband med externa placeringar.


# 3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag



## 3.1 Människor möts i Borås

### 3.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Individ- och familjeomsorgsnämnden får i uppdrag att, inom ramen för sitt samordningsansvar, klargöra samt tydliggöra mandat och befogenheter kopplat till biståndsbeslut om sociala bostäder.	 Genomfört	Kommunfullmäktige fattade den 2 september 2019 beslut att ändra ansvarsfördelningen och processen i samband med sociala bostäder. Individ- och familjeomsorgsnämnden får ansvaret för ansökan och utredning av behov av sociala bostäder och Arbetslivsnämnden får ansvaret för anskaffning av bostäder. Efter beslutet fattades har en arbetsgrupp med representanter från de både förvaltningarna bildats för att klargöra detaljer i arbetsprocessen och göra rutiner för processen. Detta arbete beräknas vara klart under första kvartalet 2020.
Individ- och familjeomsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur vi på bästa vis kan samordna bostäder åt de som nu är utanför bostadsmarknaden.	 Genomfört	Ansvaret för anskaffning kommer att flyttas till Arbetslivsnämnden så då får ett mer samlat grepp över sociala bostäder (sociala kontrakt, övergångslägenheter). Vissa former av förstahandskontrakt såsom Bostad först och förstahandslägenheter för unga som flyttar från Hem för vård och boende, eller familjehem kommer att hanteras på samma sätt som tidigare. De sociala bostäderna omfattar främst de lägenheter där Borås stad hanterar andrahandskontrakt. Arbetsformer och samarbetet med bostadsbolagen kring detta kommer att tas fram.
Individ- och familjeomsorgsnämnden ska under året starta ett drogfritt stödboende för personer med missbruksproblematik. Detta är en viktig del för att skapa ett anpassat utbud vilket är nödvändigt för att brukare med olika behov ska ges förutsättningar att bo genom stöd av interna insatser.	 Genomfört	Ett drogfritt stödboende startade i september 2019.

## 3.2 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
 Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	6,4	6,8	6	7,1

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
 Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	15,3	12,8	11	11,4
 Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %			40	57,6

### **Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.**

Målvärdet för 2019 är 6,0 %, utfallet år 2019 blev 7,1 %.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har under året arbetat med närvarande ledarskap, personlig återkoppling till medarbetarna, kompetensutveckling, feedback, möjlighet att byta arbetsuppgifter, prioritering av arbetsuppgifter när arbetsbelastningen är hög, systematiskt arbetsmiljöarbete och med individuell uppföljning av rehabiliteringsärenden.

### **Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.**

Målvärdet för 2019 är 11 årsarbetare, utfallet år 2019 blev 11,4 årsarbetare.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har haft timavlönade inom boendeverksamheten där krav ställs på bemanning under dygnets alla timmar.

### **Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %**

Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %, blev 57,6 % för år 2019, målvärdet var på 40 %.

Information angående friskvårdsbidrag har gjorts vid introduktionsdagar och genom hälsoinspiratörerna.

# 4 Nämndens verksamhet 1

## 4.1 Resultat

### Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Statsbidrag	163 484	65 889	22 472	34 546	12 074
Avgifter och övriga intäkter	79 500	61 941	39 984	45 883	5 899
<b>Summa intäkter</b>	<b>242 984</b>	<b>127 830</b>	<b>62 456</b>	<b>80 429</b>	<b>17 973</b>
Personal	-211 003	-205 508	-201 198	-205 151	-953
Lokaler	-26 360	-24 655	-24 933	-23 975	926
Material och tjänster	-249 542	-189 932	-121 705	-161 672	-42 935
Kapitalkostnader	-47	-581	-582	-562	20
<b>Summa kostnader</b>	<b>-486 952</b>	<b>-420 676</b>	<b>-348 418</b>	<b>-391 360</b>	<b>-42 942</b>
Buffert (endast i budget)	0	0	-2 888	0	2 888
<b>Nettokostnad</b>	<b>-243 968</b>	<b>-292 846</b>	<b>-288 850</b>	<b>-310 931</b>	<b>-22 081</b>
<b>Kommunbidrag</b>	<b>261 400</b>	<b>275 150</b>	<b>288 850</b>	<b>288 850</b>	<b>0</b>
<b>Resultat efter kommunbidrag</b>	<b>17 432</b>	<b>-17 696</b>	<b>0</b>	<b>-22 081</b>	<b>-22 081</b>
<b>Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Godkända "öronmärkta" projekt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Resultat jfr med tillgängliga medel</b>	<b>17 432</b>	<b>-17 696</b>	<b>0</b>	<b>-22 081</b>	<b>-22 081</b>
<b>Ackumulerat resultat</b>	<b>0</b>	<b>-15</b>	<b>-15</b>	<b>0</b>	<b>15</b>

### Resultatanalys

Individ- och familjeomsorgens kostnader har ökat kraftigt sedan nämnden startade år 2017.

- År 2017 var nettokostnaden på 256 884 tkr (Överskott Migrationsverket inte medräknad)
- År 2018 var nettokostnaden på 295 149 tkr (Överskott Migrationsverket inte medräknad)
- År 2019 var nettokostnaden 310 342 tkr (Överskott Migrationsverket inte medräknat)

Ökningen av nettokostnaderna mellan 2017 och 2018 var 38 265 tkr och ökningen av nettokostnaden mellan 2018 och 2019 var 15 193 tkr. Ökningen av nettokostnaderna mellan 2017 och 2019 har varit 53 458 tkr.

Den största enskilda posten är köp av HVB 13-20 som har ökat i nettokostnader med 12 686 tkr från 2017 till 2019. Den största kostnadsökningen mellan 2018 och 2019 har varit Familjehem med 6 682 tkr.

Individ- och familjeomsorgsnämnden gjorde ett underskott med 22 081 tkr för år 2019.

Underskottet består av:

- Central administration + 543 tkr
- politisk verksamhet - 135 tkr
- allmän-IFO-verksamhet + 1 438 tkr
- barn och ungdomsvård - 21 758 tkr
- vård av vuxna - 6 737 tkr
- ensamkommande barn + 1 680 tkr
- buffert + 2 888 tkr
- Summa underskott 22 081 tkr.

Jämfört med år 2018 då underskottet blev 17 696 tkr.

- Central administration + 1 254 tkr
- politisk verksamhet + 155 tkr
- allmän IFO-verksamhet - 282 tkr
- barn och ungdomsvård minus 19 875 tkr
- vård av vuxna - 5 581 tkr
- ensamkommande barn + 3 882 tkr
- Buffert plus 2 751 tkr
- Summa underskott 17 696 tkr.

Underskottet för år 2019 ser ut enligt följande:

- Central administration gjorde ett överskott med 543 tkr främst beroende på att alla tjänster inte varit tillsatta under året.
- Politisk verksamhet gjorde ett underskott med 135 tkr.
- Allmän IFO-verksamhet gjorde ett överskott med 1 438 tkr. Främst beroende på att alla tjänster inte varit tillsatta under året.
- Barn och ungdomsvårdens underskott blev 21 758 tkr. De stora underskotten var interna och externa familjehem minus 16 815 tkr, köp av institutionsplatser 13-20 år minus 15 206 tkr, köp av institutionsplatser 0-12 år minus 2 053 tkr. På plussidan interna och externa öppenvårdsinsatser plus 6 983 tkr. Övrig verksamhet plus 5 333 tkr främst beroende på att det varit lediga tjänster under året och det har varit svårigheter att rekrytera personal.

År 2018 var underskottet för barn och ungdomsvården minus 19 875 tkr. Den stora skillnaden mellan 2019 och 2018 är att kostnaden interna och externa familjehem har ökat med 6 682 tkr. Köp av platser 12-20 år har minskat från år 2019 jämfört med 2018 med 368 tkr, köp av platser 0-12 år har ökat med 1 801 från år 2018 till år 2019, Öppenvårdsinsatserna har minskat med 6 273 tkr år 2019 jämfört med 2018.

Verksamheten Barnahus gjorde ett underskott med 141 tkr.



IFO Vuxen gjorde ett underskott 2019 med 6 737 tkr.

Underskottet har bestått av:

- Köp av externa platser, tvång i öppenvård minus 1 970 tkr (sammanlagt kostnad 3 970 tkr, finns en budget på 2 000 tkr)
- köp av platser i vård och omsorgsboende inom vård och äldre förvaltning minus 131 tkr
- köp av platser Institutionsvård SoL minus 4 735 tkr
- öppenvård minus 1 384 tkr
- familjehem Sol minus 1 172 tkr
- övriga köp minus 1 003 tkr.

Den övriga verksamhet gjorde ett plusresultat med 3 658 tkr. Det största överskottet var att öppnade av nytt drogfrött stödboende inte kom igång förrän september 2019, ett överskott med 701 tkr. De övriga verksamheterna gjorde ett överskott med 2 957 tkr, främsta anledning att alla tjänster inte var tillsatta under året.

Underskottet för vård av vuxna för år 2018 blev 5 581 tkr, en ökning med 1 156 tkr främst beroende på ökat köp gällande Öppenvård vuxna missbrukare, specialboende för psykiskt störda missbrukare, en minskning för verksamheterna institutionsvård SoL och institutionsvård LVM.

Verksamheten för ensamkommande barn som Individ- och familjeomsorgsnämnden driver åt Migrationsverket gjorde ett överskott med 1 680 kr.

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansöker om att få hela underskottet på 22 081 tkr avskrivet.

#### 4.1.1 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2018-12-31	Utfall 2019-12-31	Återstår
Summa				

## 4.2 Budgetavvikelse

### Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
<b>Central administration</b>					
Intäkter	4 014	4 980	978	1 338	360
Kostnader	-13 621	-15 796	-16 045	-15 862	183
Resultat	-9 607	-10 816	-15 067	-14 524	543
<b>Politisk verksamhet</b>					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 496	-1 579	-2 135	-2 270	-135
Resultat	-1 496	-1 579	-2 135	-2 270	-135
<b>Allmän IFO-verksamhet</b>					
Intäkter	6 444	6 707	8 771	10 776	2 005
Kostnader	-64 938	-73 790	-81 117	-81 684	-567
Resultat	-58 494	-67 083	-72 346	-70 908	1 438
<b>Barn- och ungdomsvård</b>					
Intäkter	12 073	15 244	8 967	12 835	3 868
Kostnader	-139 943	-150 748	-126 288	-151 914	-25 626
Resultat	-127 870	-135 504	-117 321	-139 079	-21 758
<b>Vård av vuxna</b>					
Intäkter	14 298	14 347	14 045	14 215	170
Kostnader	-83 050	-96 093	-93 138	-100 045	-6 907
Resultat	-68 752	-81 746	-79 093	-85 830	-6 737
<b>Flyktingverksamhet</b>					
Intäkter	206 155	86 552	29 695	41 265	11 570
Kostnader	-183 904	-82 670	-29 695	-39 585	-9 890
Resultat	22 251	3 882	0	1 680	1 680
<b>Övrig verksamhet</b>					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	0	0	0
Resultat	0	0	0	0	0
<b>Buffert</b>					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	-2 888	0	2 888
Resultat	0	0	-2 888	0	2 888
<b>Totalt</b>					
Intäkter	242 984	127 830	62 456	80 429	17 973
Kostnader	-486 952	-420 676	-351 306	-391 360	-40 054
Resultat	-243 968	-292 846	-288 850	-310 931	-22 081

## 4.3 Verksamhetsanalys

### 4.3.1 Central administration

Central administrationen har bestått av förvaltningsledning, ekonomifunktion, HR-funktion samt kvalitet och utvecklingsenhet.

Vidare har administrationen bestått av 100 % kommunikatör kopplat till arbetet med rekrytering av familjehem samt socialsekreterare..

Administrationen har under året anställt en lokalsamordnare/säkerhet 50 %. En heltidstjänst som har delats med Arbetslivsnämnden.

Administrationen har tillsammans med verksamheten arbetat med utvecklingsarbete och ständiga förbättringar.

Administrationen gjorde ett överskott med 543 tkr, främst beroende på att alla tjänster inte har varit tillsatta under året.

IFO:s Ekonomifunktion har köpts in från Arbetslivsnämnden, 50 % chef för ekonomifunktion, 50 % ekonom samt 25 % ekonomiadministratör.

IFO:s HR-funktion har köpts in från Arbetslivsnämnden, 50 % chef för HR-funktion, 100 %, HR-specialist.

Vidare har IFO köpt 20 % kommunikatör av Sociala omsorgsnämnden.

### 4.3.2 Politisk verksamhet

Politisk verksamhet har bestått av kostnader för Individ- och familjeomsorgsnämnden samt 100 % av nämndsekreterare. Politisk verksamhet gjorde ett underskott med 135 tkr.

### 4.3.3 Allmän IFO-verksamhet

Allmän IFO-verksamhet har bestått av administration av myndighetsutövning för barn och unga, unga vuxna 18-25 år samt vuxna. Inom myndighetsutövningen barn och unga har verksamheten varit uppdelad i fyra områden. Verksamheten barn och unga har fått 1 657 tkr i statsbidrag under år 2019 för verksamhetens personalkostnader. Verksamheten har också fått statsbidrag med 431 631 kr för kostnader när det gäller förstärkt familjehemsvård.

Myndighetsutövning vuxna var varit uppdelat i unga vuxna 18-25 år och vuxna.

Vidare har Allmän IFO-verksamhet bestått av socialrådgivare som har arbetat på de familjecentraler som funnits i Borås.

Kvalitets och utvecklingsavdelningens del i Allmän IFO-verksamhet har bestått av betalningar av diverse dataprogram framförallt VIVA, samt gemensamma utbildningar.

Krisstöd vid allvarlig händelse.

Övriga verksamheter under Allmän IFO-administration har varit:

- Familjerådgivning där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd och Ulricehamn ingått

- Familjerätt där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Svenljunga och Tranemo ingått.
- Sociala jouren där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn samt Vårgårda ingått.

Verksamheten Allmän IFO-verksamhet gjorde ett plusresultat med 1 438 tkr. Framst beroende på att alla tjänster inte varit tillsatta under året.

#### 4.3.4 Barn- och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård har bestått av köp av institutionsvård, familjehemsvård, öppenvård med biståndsbeslut samt serviceinsatser utan biståndsbeslut för barn och unga 0-20 år. Myndighetsutövning inom barn och unga har varit uppdelad i 4 områden samt unga vuxna 18-20 år.

Nämnden har fokuserat på tidiga insatser och utredningsarbetet tydliggör barn och ungas behov. Ett arbete för att öka barn och ungas delaktighet pågår. All vård som ges med stöd av Socialtjänstlagen ska ske i nära samarbete och samförstånd med samtliga parter och med barn och ungas behov i centrum. Arbetsmodellen Rätt matchat stöd tillämpas så att den samlade kompetensen inom Individ- och familjeomsorgen används optimalt för att bäst matcha stöd till den enskilde. Handläggarna vid myndighetsfunktionen och personalen på insatsfunktionen som har uppdrag kring en individ verkar tillsammans som ett team kring den enskilde för att bästa och mest effektiva vård ska kunna ges. Detta förhållningssätt eftersträvas även när en annan verksamhet eller huvudman finns med och bistår den enskilde.

Barn och unga arbetar med förebyggande åtgärder genom socialrådgivning vid familjecentraler, samarbetsamtal, familjerådgivning, fältverksamhet samt stödcentrum. Verksamheten har också en barngruppsverksamhet genom Hopptornet som främst vänder sig till barn med separerade föräldrar. Inom ramen för Socialt hållbart Borås kommer en enhet för det kommunala aktivitetsansvaret, KAA startas upp under Arbetslivsnämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden kommer bistå med en socialrådgivare till enheten.

Öppenvårdsinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården innebär allt från stöd i ett tidigt skede för att minska risken för framtida psykosociala svårigheter, till insatser som riktar sig till en viss målgrupp där påtagliga problem redan visat sig.

När verksamheten inte kan möta upp behoven i ett tidigt skede till följd av hög belastning inom den interna öppenvården och kostsam extern vård riskerar komplexiteten i den enskildes situation att öka vilket på sikt kan komma leda till än fler omfattande och kostsamma insatser.

Det finns en inbyggd osäkerhet i verksamhetens natur då möjligheten att påverka volymer, inflödet av ärenden, är begränsad. 2222 unika barn och unga aktualiserades under 2019. Det är 209 fler än under 2018.

Utfallet visar på att 428 unika barn och unga under 2019 erhållit en biståndsprövad öppenvårdsinsats, det är 28 fler än 2018. Genom serviceinsatsen Origo har 174 familjer erhållit stöd och hjälp under 2019 vilket är 59 fler familjer än 2018. Ett förändringsarbete har skett för att minska kostsamma köp av extern öppenvård och istället erbjuda mer öppenvård i egen regi. I december 2019 finns 9 beslut om extern öppenvård att jämföra med i december 2018 då det fanns 27 beslut om extern öppenvård.

Förstärkt familjehemsvård har tillämpats sedan 2018. I januari 2018 fanns 53 unika interna familjehem med totalt 72 barn och unga placerade hos sig och i december 2019 fanns 59 stycken unika interna familjehem med 83 verkställda placeringar. En anpassning av arvodesersättningen till de interna familjehemmen gjordes inför 2019 för att öka attraktiviteten och minska konkurrensen från externa familjehem. Denna ökning motsvarar 3 000 tkr på årsbasis. Institutionsplaceringar i åldersgruppen 13-20 år har ökat från 2018 till 2019 med 1984 vård dygn. Verksamheten har fortsatt svårigheter att rekrytera familjehem.

Barn- och ungdomsvårdens resultat blev minus 21 758 tkr för år 2019 som kan jämföras med minus 19 875 tkr för år 2018.

Den stora skillnaden är interna och externa familjehem, där kostnaden för år 2019 var 48 399 tkr jämfört med 2018, 41 717 tkr en ökning med 6 682 tkr. Externt köpta platser 13-20 år som kostade 41 841 tkr för år 2019 jämfört med år 2018, 42 209 tkr en minskning med 368 tkr. Externt köpta platser 0-12 år som kostade 2 653 tkr för år 2019 jämfört med år 2018, 852 tkr en ökning med 1 801 tkr. Öppenvårdsinsatserna både internt och extern kostade år 2019, 8 219 tkr, jämfört med år 2018, 14 492 tkr en minskning med 6 273 tkr.

- Budget 2019, familjehem 31 584 tkr, bokslut 2019, 48 399 tkr minus 16 815 tkr
- Budget 2019, köp av platser 0-12 år 600 tkr, bokslut 2 653 tkr, minus 2 053 tkr
- Budget 2019, köp av platser 13-20 år 26 635 tkr, bokslut 41 841, minus minus 15 206 tkr
- Budet 2019, interna och externa öppenvårdsinsatser budget 2019, 15 202 tkr, bokslut 8 219 tkr, plus 6 983 tkr.

Insatsverksamheten inom barn och familj som består av:

- Familjehem administration
- Kontaktpersoner
- Dialogcentrum
- Fältverksamhet
- Stödcentrum
- HVB Torstensongatan
- Boendestöd

Verksamheterna gjorde ett plusresultat med 5 333 tkr. Den stora delen av överskottet på 5 333 tkr beror på att det har varit lediga tjänster inom alla ovanstående verksamheter. Verksamheterna har haft svårigheter att rekrytera personal och det har funnits flertalet vakanser under året.

- Antal barn och unga med heldygnsinsatser har snittet varit under 2019, 159 st som lägst i mars med 151 st och som högst i december med 170 st.
- Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser har snittet varit under 2019, 198 st som lägst 183 i januari och som högst 215 i september.

Verksamheten Barnahus som Individ- och familjeomsorgsnämnden bedriver ihop med Västragötalandsregionen, Polismyndigheten, Kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda, Alingsås, Lerum samt Åklagarmyndigheten. Verksamheten är en myndighetssamverkan i gemensamma lokaler för barn som misstänks vara utsatta för brott. Verksamheten gjorde ett minusresultat med 141 tkr.

### 4.3.5 Vård av vuxna

Vård av vuxna har bestått av köp av institutionsvård, familjehemsvård, öppna insatser, individuell behovsprövad öppenvård, samt övriga öppna insatser för vuxna med missbruksproblematik och i vissa fall hemlöshetsproblematik.

Kommunfullmäktiges beslut att ge nämnden i uppdrag att starta upp ett nytt drogfritt stöd boende verkställdes i september 2019.

Inom den Boendesociala enheten hanteras boendesociala insatser med andrahandskontrakt och sociala kontrakt.

Det vråkningsförebyggande arbetet samordnas av nämnden och är en viktig del i Program mot hemlöshet. Nämndens samordningsansvar för utsatta grupper som är i behov av stöd utifrån socialtjänstlagen och är hemlösa är förtydligat i nämndens boendeuppdrag.

Nämnden har blockuthyrda lägenheter med stöd för personer med ohälsa och social utsatthet utifrån ett missbruk, verksamheten kallas Kaptensgatans stödboende.

Nämnden fick i uppdrag i Budget 2018 att utvärdera och vid behov ompröva verksamheten på akutboendet Badhusgatan. Resultatet blev att Badhusgatan är biståndsbedömt efter 10 nätter per månad och har öppet året runt medan Klintesväng enbart har dygnetruntplatser från och med 2019-02-01.

Träffpunkten Träffen har café och aktiviteter för personer i social utsatthet oftast kombinerat med missbruk och/eller psykisk ohälsa.

IFO vuxen har två öppenvårdsmottagningar Yxhammarmottagningen och Cedern. Verksamheterna arbetar med målgruppen 13 år och uppåt som har ett riskbruk, missbruk eller ett beroende. Yxhammarmottagningen arbetar även med anhöriga och barn till anhöriga med missbruk inklusive spelmissbruk. Antalet Serviceinsatser på Yxhammarmottagningen och Cedern var 2019, 458 stycken. 2018 hade Yxhammarmottagningen 332 stycken serviceinsatser.

Inom insatssidan finns även Mobila teamet och den strukturerade öppenvårdsinsatsen Smedjan.

Nämnden har en entreprenad på Badhusgatan som är ett stödboende för personer med beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa. Entreprenaden har förlängts till och med 2020-09-30 och arbetet med en ny upphandling är klar våren 2020.

IFO Vuxen gjorde ett underskott 2019 med 6 737 tkr.

Underskottet har bestått av:

- Köp av externa platser, tvång i öppenvård minus 1 970 tkr (sammanlagt kostnad 3 970 tkr, finns en budget på 2 000 tkr)
- köp av platser i vård och omsorgsboende inom vård och äldre förvaltning minus 131 tkr
- köp av platser Institutionsvård SoL minus 4 735 tkr
- öppenvård minus 1 384 tkr
- familjehem Sol minus 1 172 tkr
- övriga köp minus 1 003 tkr.

Den övriga verksamhet gjorde ett plusresultat med 3 658 tkr. Det största överskottet var att öppnade av nytt drogfritt stödboende inte kom igång förrän september 2019, ett överskott med 701 tkr. De övriga verksamheterna gjorde ett överskott med 2 957 tkr, främsta anledning att alla tjänster inte var tillsatta under året.

- Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser har snittet varit under 2019, 52 st som lägst i september med 45 st och som högst i februari med 60 st.
- Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser har snittet varit under 2019, 82 st som lägst 76 i juni och som högst 88 i april.

**2019** heldygnsvård totalt 133 unika personer.

**2019** 675 aktualiserade unika vuxna.

**2019** erhöll 205 unika personer öppenvård. Öppenvårdsinsatsernas antal har påverkats av att insatssidan inte kunnat ta emot fler och att det tidvis varit kö.

## 4.3.6 Flyktingverksamhet

Flyktingverksamhet består av verksamhet för ensamkommande barn och asylsökande vars barn kan vara i behov av socialtjänstens insatser.

Antalet ensamkommande barn har fortsatt minska och ett stort omställningsarbete har genomförts i verksamheten då volymerna förändrats avsevärt. Handläggning och insatser för flyktingverksamheten uppgår numera i den ordinarie verksamheten.

Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser har snittet varit under 2019, 71 st som högst i januari med 99 st och som lägst i december med 45 st.

58 barn och unga har varit föremål för heldygnsinsatser under 2019.

Regeringen beviljade ett statsbidrag för att kommunerna skulle ha möjlighet att låta asylsökande ungdomar som fyllt 18 år vara kvar i kommunen. Med anledning av detta tecknade nämnden en överenskommelse om ett Idéburet offentligt partnerskap, en IOP, med flera aktörer på orten. Statsbidragen har upphört men denna IOP har förlängts och löper ut den 31 mars 2020. I december 2018 var 61 ungdomar aktuella inom Agape och i december 2019 var det 23 ungdomar.

Verksamheten gjorde ett överskott med 1 680 tkr. Överskottet berodde på överskott på ansökan av medel från Migrationsverket för år 2018. Ansökan var på 8 401 711 tkr uppbokningen var på 6 721 369 tkr därav överskottet på 1 680 342 kr.

## 4.3.7 Övrig verksamhet

Individ- och familjeomsorgsnämnden bedriver ingen övrig verksamhet.

## 4.4 Verksamheten 2019

## 4.5 Jämställdhetsperspektivet

Nämnden har påbörjat en utvärdering av barn- och ungdomsvården genom att följa upp vissa uppgifter i den dokumentation som görs. Uppgifterna samlas in så att det går att få könsuppdelning. Under 2019 rörde 45 % av anmälningarna flickor och 55 % av pojkar. I mätning 2017 och 2018 är fördelningen i stort likartad. 44 % av de som får öppenvårdsinsats är flickor och 55 % pojkar. Här följer insatserna helt fördelningen av de som aktualiseras. När vi däremot tittar på de som får heldygnsinsatser, Hem för vård och boende och familjehem så växlar fördelningen. Av de som fått heldygnsvård är 54 % flickor. och 46 % pojkar. Skillnaden är inte stor så det krävs flera år för att se om detta är ett systematiskt förhållande.

För 2017 och för 2018 finns uppgifter om de som inte återkommit ett år efter en avslutad insats. Här finns inga skillnader mellan pojkar och flickor. I samma sammanställning går det att följa de vuxna (över 21 år) som inte återkommer efter missbruksvårdande behandling. Här fanns en liten skillnad mellan män och kvinnor. Fler kvinnor återkommer men det är även betydligt färre kvinnor som aktualiseras och får behandling. Skillnaden finns både 2017 och 2018 men den skillnaden har minskat något till 2018. Resultat för 2019 finns inte än. Nämnden kommer att fortsätta följa utvärderingen och även fördjupa sammanställningen.

Brukarundersökningen både förra året och detta året visar på en viss skillnad utifrån genus. 2019 var 97 % av pojkarna respektive 80 % av flickorna var nöjda i stort med kontakten med IFO Barn och unga. 2018 var skillnaden mellan könen åt andra hållet. Relativt få svarande gör dock att det inte går att

dra för stor slutsatser av resultatet i brukarundersökningen. När det gäller vuxna med missbruksproblematik finns ingen skillnad i brukarnöjdhet.

Nämnden har under 2019 haft en plan för jämställdhetsintegrering som omfattat bland annat föreläsning och fortsatt analys av verksamheten. Ett arbetsmaterial har tagits fram för att använda vid diskussion på Arbetsplatsträffar (APT). Alla enheter ska ta upp och ha diskussion på APT utifrån detta material.

## 5 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser

Individ- och familjeomsorgsnämndens särskilda samarbetsuppdrag

### **Samarbetsuppdrag avseende barn och unga:**

Inom ramen för samarbetsuppdraget så är Individ- och familjeomsorgsförvaltningen representerad och aktiv i flera samverkansgrupper.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har tillsammans med Grundskoleförvaltningen tagit fram en samverkansrutin som presenterats och implementeras under 2019. Arbetsgruppen har arbetat fram LoSIP (lokal samordnad individuell plan), vilken upprättas när en person har behov av insatser från olika verksamheter inom Borås Stad. Arbetsgruppen har bland annat utgått ifrån strukturerna kring SIP (samordnad individuell plan), som finns inom närvårdssamverkan.

Det pågår ett arbete att ta fram en samverkansrutin och samverkansformer mellan Individ- och familjeomsorgsförvaltningen och Gymnasieförvaltningen.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen använder även sedan tidigare LoSIP i sitt arbete med SSPF, vilket är en samarbetsform mellan socialtjänst, skola, polis och fritid. Det finns en styrgrupp som följt upp arbetssätt och rutiner, vilket görs årligen.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningens samarbete i form av SIP, (samordnad individuell plan) finns förutom genom närvårdssamverkan även genom ROS och Västbus.

Under 2018 upprättades totalt 84 SIP:ar medan man under 2019 upprättade 124 planer inom SIP/LoSIP och haft 116 uppföljningar. Detta tyder på att Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har ett gott samarbete kring närvårdssamverkan, med skolan och andra samverkanspartners.

Sammanställningen av SIP och LoSIP är dessutom en del av uppföljningen i arbetet utifrån Lupp (Lokal uppföljning av ungdomspolitikerna 2017).

### **Samarbetsuppdrag avseende boendeprocessens mjuka frågor**

Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett särskilt samordningsansvar för den process som sker för personer med en social problematik och samtidigt har svart att komma in på bostadsmarknaden eller hålla sig kvar där. Nu finns ett beslut i kommunfullmäktige kring ansvarsfördelning och process kring sociala boenden. Fortsatt arbete har startat under 2019 kring rutiner och arbetssätt.



## 6 Verksamhetsmätt

### 6.1 Individ- och familjeomsorg.

#### 6.1.1 Barn och ungdom 0-20 år

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal aktualiserade barn och ungdomar	1 735	2 013	2 100	2 222
Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	6,3	7,3	7,7	7,9
Antal barn och unga med heldygnsinsatser	221	180	145	197
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	567	510	210	511
Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	301	87	140	51

#### 6.1.2 Vuxen

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Antal aktualiserade personer mellan 21-64 år	613	848	700	627
Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	1	1,4	1	0,8
Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	86	126	67	116
Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	184	181	75	208

# 7 Investeringar

## 7.1 Investeringar, årliga anslag

Tkr	Budget 2019	Utgift 2019	Avvikelse 2019
<b>Summa</b>			

### Analys

Individ- och familjeomsorgsnämnden har inga investeringar.

## 7.2 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Total budget 2019	Utgift 2019	Avvik.	Omdisp	Prognos	Status
<b>Summa</b>							

### **Förklaring projektstatus**

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Pågående

3: Klart

### Analys